

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 28. novembra 1901.

Štev. 48.

Za slovensko vseučilišče.

Slovenski deželni poslanci koroški so odposlali sledečo izjavo:

V ustanovitvi slovenskega vseučilišča uvidevamo podpisani zastopniki slovenskih volilcev na Koroškem glavni pogoj vsestranskega razvoja in obstoja slovenskega naroda. Z ozirom na to, da je vlada po naravnih zakonih in temeljnih državnih postavah dolžna, skrbeti za občestranski napredek vseh narodov, in posebej z ozirom na zadostno število jugoslovanskih visokošolcev, ki bi se v slovenskem središču izobraževali lahko brez velikih stroškov, nujno zahtevamo v imenu svojih slovenskih volilcev, da c. kr. vlada ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani, ter se povsem pridružujemo predlogu, stavljenem v državnem zboru po gg. dr. Šusteršiču, dr. Ferjančiču, dr. Ivčeviću in drugih, v katerem se „c. kr. vlada pozivlja, da čimprej zbornici predloži načrt zakona, s katerim se Jugoslovanom zagotovi vseučilišče s pravno, modroslovno in bogoslovno fakulteto v Ljubljani“. Ob enem odobravamo zahtevo gledé reproducitete veljavnosti izpitov na vseučilišču v Zagrebu za tostransko državno polovico.

Ker pa je vseučilišče za vsaki narod završek vsestranske omike, koroški Slovenci pa še vedno pogrešamo podlage ali začetka duševnega razvoja, namreč slovenskih ljudskih šol, za katere že dolgo vrsto let zastoj prosimo ter zaman čakamo rešitve tozadevnih rekurzov od strani c. kr. naučnega ministerstva, prosimo podpisani, naj blagovolijo slovenski državni poslanci odločno zahtevati, da visoko c. kr. naučno ministerstvo vendar enkrat priskrbi slovenskemu ljudstvu na Koroškem tudi slovenske ljudske šole.

Podkloštrom, dné 19. novembra 1901.

Slovenski deželni poslanci:

Greg. Einspieler l. r., Fr. Grafenauer l. r., Franc Muri l. r.

*

Preč. gosp. Jan. Wieser, dekan v Velikovecu, je daroval za slovensko vseučilišče tisoč kron, ter rodoljubni dar poslal deželnemu odboru kranjskemu s sledečim pismom:

„Slavnemu deželnemu odboru kranjske kronovine v Ljubljani. Zanimala me je novica, da za

ustanovitev slovenske univerzitet v Ljubljani hoče kranjska dežela vsako leto prispevati 100.000 kron, mesto Ljubljana pa 10.000 kron. Da dejanski pokažem, kako močno me veseli sedanje živahno gibanje za ustanovitev, da pokažem svoje globoko prepričanje o potrebi imenovanega vseučilišča za obstoj in kulturni razvoj slovenskega naroda, da pokažem svojo iskreno željo, da se uresniči upravičena želja Slovencev po vseučilišču: pošljem 1000 kron in prosim, naj slavni deželni odbor blagovoli to svoto sprejeti kot moj skromni prispevek k ustanovitvi omenjenega vseučilišča. Velikovec, dné 19. nov. 1901. Jan. Wieser l. r., dekan.“

Požrtvovalnemu rodoljubu, ki je na tako odličen dejanski način pokazal svoje simpatije za slovensko vseučilišče, gromovita slava!

*
S Koroškega so dalje poslali izjave za slovensko vseučilišče: Občinski odbor Globasnica; krajni šolski svet Globasnica; hranilnica in posojilnica v Št. Lenartu ob 7 studencih; občinski odbor Medgorje; občinski odbor Tolsti Vrh; hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu; hranilnica in posojilnica v Prevaljah; podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti Vrh in okolico (po sklepu shoda dné 24. nov.); občinski odbor Št. Danijel.

*
Ljubljansko meščanstvo priredi v nedeljo dné 1. decembra ob 1/2 11. uri dopoldne v veliki dvorani mestnega doma velik javen shod, na katerem hoče krepko zahtevati slovensko vseučilišče v Ljubljani. Gotovo je, da bo ta shod velikega pomena za celo Slovenijo, in za to pozivljamo svoje rojake, da pokažejo na ta ali oni način, z brzojavkami itd., kako živo čutijo potrebo slovenskega vseučilišča.

Državni zbor.

V zadnjih sejah se je potratil čas z razpravo o kongregacijah. Vsenemški poslanec Eisenkolb je namreč stavil nujni predlog, da se vpelji za cerkvene redove nova strožja postava. Ostudno je bilo brati grde napade v drž. zbornici, napade, katere so pobrali iz spisov starih nasprotnikov katoliške cerkve. Kar je dokazano že stokrat kot laž, so razni govorniki navajali vendar zopet za „dokaze“ o „škodljivosti“ katoliških redov. Zoper

redove in duhovščino je prav na široko govoril — dr. Tavčar!

V ponedeljek 26. t. m. se je razprava o tem predlogu končala. Nujnost predloga se je odklonila. Pred glasovanjem je prišlo do velikega prepira in malo ne do pretepa med Vsenemci in krščanskimi socialisti.

Minuli teden se je zdelo, da državni voz zopet obtiči. Govorilo se je že, da se bode državni zbor zopet razpustil in da bodo že meseca januarja nove volitve. Ker razprave v državnem zboru tako počasi napredujejo, je postala vlada, ki hoče imeti do novega leta rešen proračun, že nepotrpežljiva. Načelniki raznih strank so imeli zato dné 22. novembra posvetovanje, na katerem se je doseglo nekako sporazumljenje. Največja nevarnost za drž. zbor se je tako odstranila, a kdo vé, za kako dolgo!

Dopisi.

Celovec. („Bisernica.“) „Freie Stimmen“ od dné 16. t. m. zaletavajo se v naše tamburaško društvo, katerega Martinov večer po svoji znani izzivalni navadi imenujejo „Windische Agitation“ v Celovcu. Pri tem se skrivajo za „Grazer Tagblatt“, gotovo iz tega namena, da bi se jih ne prijel tako lahko za nos. To je zopet dokaz, da nasprotniki nočejo miru, ker že nedolžno večerno zabavo razkričavajo kot „slovensko agitacijo“. Da bi se niti v našem domačem jeziku, ter s petjem in godbo, ne smeli več zabavati, to bi bilo lepo! A ni dovolj, da se nasprotni listič v zgolj zabavno društvo zaletava, tudi g. gostilničarja Ogriza ne pušča v miru. Ko bo gospodin Lakner prihodnjič pisal tako priljubljene mu besede „vernadern“, „denunzieren“ itd., kar tako rad predbaciva drugim, naj le prav dobro sam sebe potegne za nos! — Občni zbor, in sicer prvi, I. koroškega tamburaškega društva „Bisernica“ bo dné 15. decembra. Pravila društva zahtevajo, da se skliče vsako leto meseca decembra občni zbor. Na shodih je dana priložnost, da se udje med seboj bolj združijo in sporazume, in si društvo še več članov pridobi. Ravno s shodi in veselnicami pa društvo tudi kaže, da dela in da ne spi, ter si tako pridobi kolikor mogoče zanimanja. V prvi vrsti opozarjamo na to društvo slovenske delavce, katerih marsikdo ne ve, kje bi

PODLISTEK.

Beračevi spomini.

(Spisal Emil Fanič.)

Eh — včasih je bilo vse drugače. Nisem posedal ob cesti in nadlegoval mimoidočih. Kaj se smeješ? Zakaj se obračaš z gnjusom od mene. Res; lep nisem, a bil sem nekdanj lep. Kaj se čudiš? Dà, bil sem enkrat tudi človek, bolj človek kot ti, lep, bogat, mlad. Res imam grd obraz, velike rudeče oči in zabuhel rudeč obraz. Brada je vsa mršava, lasje razkuštrani in sivi, dà, sivi . . . Ali se znabiti gnjusiš nad steklenico, ki mi gleda iz žepa? Oh ta steklenica, „ta voda življenja“! Ko bi te vsi tako čislali in spoštovali kot jaz! Ti edina „draga vodica“ mi ohranjuješ revno življenje. A včasih ni bilo življenje revno, ampak veselo, veselo, a to je bilo — nekdanj, nekdanj. To so bili zlati časi, ali tudi ne, kakor jih vzameš. A zdaj so mi ostali samo še spomini. Poslušaj jih!

I.

Bil sem nekdanj zal fant. Brke sem imel, kakor noben drugi, pa saj jih tudi nobeden ni mogel tako navihati. Ha, kako so me pogledovala dekleta, kako je vsako polila rudečica, katero sem prav žareče pogledal. Kako pa je vsaka vstrepetala veselja, če sem jej zašepetal kako sladko besedico na uho. Bila je vsa srečna. A jaz? Bil sem srečen, dà, to moram trditi, a osrečevala me ni ljubezen. Ljubil nisem nobene. Trdil sem to marsikateraj, a resnice ni bilo na tem. Oh svet, mlad

svet je prevzet in — zapeljiv. Bil sem bogat, zato sem bil na vsakem semnju in na vsakem plesu. Ha, ha — ples, to je bilo za me. Nobeden ni bil boljši plesalec od mene. Saj sem bil mlad in gibčen fant. Kako so se trgale zame plesalke. Napravil sem mnogo sitnostij med ljubečimi in povzročil mnogotero ljubosumnost.

Ker sem bil vrl in jak, postal sem vojak. Juhej! To je bilo veselje, ko sem odrinil od doma. Slovo je bilo lahko, vsaj zame. Za stariše je bilo narobe. Bratov in sester nisem imel. Marsikatera rožnolična devičica je točila za mano britke solze. A jaz se nisem za to brigal. Od nobene nisem vzel slovesa. Saj je bilo vse šala.

Vojak je korenjak — kateri je. Jaz nikdar nisem bil. Dosegel nisem nikdar nobene višje stopinje. Saj je tudi nisem potreboval. Denarja sem imel vedno dosti in s svojimi višjimi sem tudi prav dobro izhajal. Če sem kaj zakrivil, plačal sem brž nekaj litrov in nikdar ni bilo očito.

Bil sem blizu jedno leto vojak in pripravljal sem se na dopust, za katerega sem hotel prositi. Nenadoma pa je dospela brzojavka, da mi je umrl oče. Grom in strela z jasnega neba! A kaj meni to. Ko bi mi oče zdaj umrl, morebiti bi žaloval za njim, morebiti . . . tedaj nisem. Še solze nisem potočil. Vesel sem bil, da sem se smel peljati domov. Doma pa mi ni nič prav ugajalo. Bilo je vse žalostno in objokano in se ni strinjalo z mojim veseljem. Vesel sem bil res, ker dobil sem vse premoženje in celo veliko kmetijo za očetom. Kaj se kremžiš? Morebiti hočeš reči: feji, tak sin, feji? Če hočeš, le reci, saj sem zaslužil. Po dveh letih sem bil prost vojaščine in bil sem dostileten. Jej!

To je bilo veselje, ko sem imel vse premoženje v svojih rokah, ko sem lahko popival, kolikor in kakor dolgo sem hotel. Tedaj sem se navadil te žlahtne vodice, ki ga imenujete z gnjusom in strahom: „žganje“. A ne veste, kakšna dobrota je to za človeški rod. Ali ti ne lezejo v ustih sline vkup, dragi moj, ko vidiš, s kako slastjo ga srkam?

To je bil čas, zlati čas za-me! Ali se tebi tudi tako zdi?

II.

Še nekaj drugega se spominjam. Bil je pri sv. Miklavžu letni sejem, dan veselja za me. Bil sem prvi med fanti, imel dosti denarja in mnogo tovarišev, ki so bili radi okrog mene, ker so se vselej pošteno napili in — zastoj. Tako življenje je mnogim prijalo. Zdaj bi za-me tudi dobro bilo. Veseli so bili, peli in ukali, da se je slišalo po vsej vasi. Bil sem prevzet, ker sem videl, da se mnogi klanjajo mojemu denarju. Hotel sem, da bi vsi ubogali mene in delali vse po mojih željah, a skupil sem jo. Nekateri so se uprli moji samovladi in rekali polglasno med seboj: „Temu se ne bomo klanjali, akoravno je bogat!“

„Zakaj nam hoče vzeti!“

„Tako ne pojde! Oklestimo ga!“

Glasi ha-ha-ha je sledil tej opazki; mene je zgrabila jeza, postalo mi je vroče. Skočil sem po koncu. Čutil sem, kako mi je silila kri v obraz.

„Kdo me hoče tepsti, vi siromaki, vi berači, ki vsi skupaj ne zmorete toliko kot jaz sam. Sramota!“

Vik in krik je navstal, da se ni slišala nobena beseda. Stole in kupice so prijemale užaljeni v roke in tiščali v kot, kjer sem se jaz nosil. Moji

se pošteno zabaval in razveseljeval. Zato opozarjamo na posebno vabilo na drugem mestu. Tedaj na svidenje!

Celovec. (Živinozdravnik.) Mesto živinozdravnika za Celovec je razpisano, pa prosilec mora biti Nemec; tako terja mestni zastop. Na Koroškem biva Slovencev tretjina vsega prebivalstva; pa sinovi Slovencev so izključeni od mestnih služb, dasiravno plačujejo Slovenci denarni in krvavi davek, kot Nemci. Kje je pravica in enakopravnost? Pri davkih! — V „Celovčanki“ št. 268. govori neki širokoustnež o „vesoljnem nemškem jeziku“; bral sem pa, da je za trgovstvo v Egiptu laški jezik neobhodno potreben; in kdor hoče po celem svetu, mora ne le potrebnega denarja imeti, marveč tudi angleški znati. Samo z nemščino ne pride daleč! — ž.

Celovec. (Požarna bramba.) Ko je zadnjič na šentviškem predmestju nastal jako velik in za okolico zelo nevaren ogenj, je nekdo rekel: Ali bi ne bilo modrejše, napraviti požarno brambo proti plačilu, kakor pa za mestno godbo za celovške razmere ogromne stroške žrtvovati? Gasilne priprave so bile v slabem stanu. Cevi, ki so vodo na pogorišče vodile, so bile jako slabe in so vodo puščale, tako da je morala norišnica svoje cevi posoditi. Pa tudi parna brizgalnica se je pohabila. Neki hudomušnež je rekel, da se je srenjski duh v parni stroj zaletel in — obstala je. K sreči je o pravem času beljaška parna brizgalnica prišla na pomoč, da ni celo predmestje pogorelo. Radi slabih in starih cevij pa se izgovarjajo, da je bil pritisk vode prevelik. Zakaj pa voda na izposojene cevi ni tako hudo pritiskala, da bi puščale? Seveda so koj novega vodjo požarne brambe po časnikih vlačili in „obrekovali“ (?), da ni sposoben za to mesto. Najboljši odgovor na to je, da je mestni občinski svet v svoji zadnji seji dvajset tisoč kron za nakup požarnih potreb dovolil. Torej so bile požarne priprave že stare in slabe. — ž.

Medgorje. (Shod.) Dne 17. listopada se je vršil shod podružnice sv. Cirila in Metoda za Medgorje in okolico, katerega udeležba je zaradi slabega vremena in nekega večjega ženitovanja na sosednih Radišah bila bolj pičila. Ko je bil podnačelnik, g. Šimen Dominikus, došle zborovalce prijazno pozdravil, je prejel domači g. župnik Riepl za besedo. V svojem prvem govoru se je spominjal prerano umrlega načelnika podružnice, Matije Drobivnika, in je kazal na njegove zasluge za slovensko medgorsko občino. Dičila ga je zvestoba do vere, ljubezen do maternega jezika, bil je vzgleden gospodar, odkritosrčen prijatelj vsakomur: vzgled narodnega slovenskega kmeta, kakoršnih naši dnevi malo rodijo. Govornik se je pa tudi spominjal č. g. Vidovica, bivšega župnika na Radišah, in sedanjega kn.-škof. kancelarja. Za časa službovanja na Radišah je večkrat oskrboval Medgorje in kot izgleden dušni pastir si pridobil ljubezen in zupanje vseh. Na nobenem podružničnem shodu ga ni manjkalo; kot izvrsten govornik je nas razveseljeval z narodnimi in patrijotičnimi govori. Zbog tega ga je leta 1898. medgorski občinski zastop imenoval častnim občanom. — V svojem drugem govoru nam je g. župnik na podlagi zgodovine razkladal nekdanjo moč in oblast Slovencev in dandanašnje po tujem vplivu oslabele razmere. Pred tisoč leti je slovenski narod imel trikrat toliko

pristaši so me hoteli varovati in braniti. Navstal je hud pretep. Vrčki so leteli sem in tja in ležali zdrobljeni na drobne kosce po tleh in po mizah. Tudi jaz sem vzel svojo kupo in jo zavihtel proti drugim napadalcem, da se je zadetemu pcedila kri po nosu. To je bilo olje na ogenj. Kakor ljuti tigri so se vsuli vsi na-me. V največji stiski sem potegnil žepni nož in ga hotel odpreti. A pri tem je že zavihtel jeden stol in me udaril tako hudo po glavi, da sem se zgrudil pod mizo. Kaj se je potem godilo, ne vem. (Konec sledi.)

Raznoterosti.

Cena sužnje v starem Rimu. Žalostni so bili časi, ko je večji del ljudstva bil v sužnosti, ko se je z nekimi vrstami prebivalstva ravnalo kot s stvarmi, ko so se kupovali in prodajali na sejmu ljudje, kakor se dandanašnji pri nas prodaja živina. Tako v dobi razcvita rimske države je veljal navaden suženj 400 kron, po kakšni zmagi, ko so jetniki postali sužnji, veljal je navaden suženj 24 do 48 kron; po vzetju Jeruzalema, ko se je več stotisoč ljudij spravilo v sužnost, veljal je 20 kron. Spretni delavci, rokodelci in umetniki so veljali več; vrtnar se je cenil na 1400 kron, kovač na 3200 kron, igralka na 24.000 kron in izkušen zdravnik na 48.000 kron.

Smešničar.

* **Bankirsko.** Prijatelj: „Ima li tvoj sinček svetle ali temnorumene lase?“ Bankir: „Hm, — zlatorumene lase.“

v oblasti kakor dandanes. Slovenski kmetje so sami vmeščali vojvode na gosposvetskem polju; še zdaj stoji tam tisti kamen, na katerem je sedel kmet in pričakoval prihajajočega vojvodo. Dandanes pa je Slovenec ravno na Koroškem najbolj zatiran, a rok križem držati ne smemo. Kakor so Čehi proti nasilstvu Nemcev ustanovili „Češko matico“, Hrvati proti napadom Lahov in Lahonov „Bratovščino hrvaških ljudij“, tako se imamo okleniti mi družbe sv. Cirila in Metoda, katera skrbi za to, da se ljudstvu ohrani vera in ljubezen do maternega jezika. V svojem tretjem govoru nam je g. govornik razkladal razmerje med vero, narodnostjo in domovino. Liberalci raznih narodnostij pravijo: kaj nam je za vero, nam je narodnost poglavitna stvar. A kakor je gospodinja več kot služabnica, duša imenitnejša od trupla, tako presega vera narodnost. Narodnost družijo sicer ljudi istega pokolenja, običajev in jezika v brate in sestre iste matere, a pred Bogom nam narodnost ne da pravice; to nam da le vera, katra družijo ljudi celega sveta v otroke božje. A versko prepričanje se zrcali v ljubezni do narodnosti in domovine. Celo naš Zveličar, ki je prišel osrečit cel svet, je presrečno ljubil svoje rojake. Kakor vsako, celo na najnižji stopinji omike stoječe ljudstvo ljubi materin jezik, tako moramo mi ljubiti slovenski jezik, katerega smo po narodnosti prejeli. Slovanski jezik se še dandanes daleč okrog govori, na celem jugu in severu; le tisti ga ne čišla, ki ne ve, kakšni ljudje na svetu živijo. Ljubiti moramo pa tudi domovino, kraj, kjer smo zagledali luč sveta, in katerega so nam naši očetje po ljutih bojih zoper krvooločne Turke zapustili. Ni nam treba iskati kruha v tujini, naša domovina ga nam ponuja v zadostni meri. Z živijo-klici na papeža in cesarja se je končalo zborovanje. Med prosto zabavo so domači pevci izborno prepevali narodne pesmi.

Železna Kapla. (Poroka.) V pondeljek dne 25. nov. se je tukaj poročil g. Jan. Šumi, mesar in gostilničar, z gđe. Ludmilo Sajovic, Anko v Jezerškega. Bilo srečno!

Št. Vid v podjunski dolini. („Štajerc“ ob grobu svojega rajnega prijatelja „Lisjaka“.) Na praznik vseh svetih popoldne smo obhajali kakor povsod božjo službo za verne duše in opravljali za nje navadne molitve. Po pridigi in cerkvenem opravilu gremo pri nas po stari navadi trikrat v procesiji okoli cerkve in poškopirajo se grobovi z blagoslovljeno vodo. Ko stopimo iz cerkve, zagledamo ravno pred cerkvenimi vrati ležati na zemlji, — čujte in ne strmite — „Štajerca“, ki je bil nalašč tako obrnjen, da je mogel vsako lahko brati njegov napis. Kaj je to, smo si mislili; kako pride „Štajerc“ sem in posebno na današnji dan? Ali se je giftna krota prikobacala na pokopališče, da bi po svoji navadi pačila farane v njihovi pobožnosti, ali je prinesel umazanca v cerkev kak liberalni pobalin, kateremu seveda ni bilo za molitev za rajne, ampak le za ščevanje na svetem mestu; morebiti je zavila kaka ženka nevedoma svoje sveče v njega, ali pa — kar pri znani nevernosti skoraj ni verjeti — je prišel tudi „Štajerc“ molit na grob kakega rajnega? Videti „Štajerca“ na pokopališču je vendar vsekako sumljiva reč. Ravno je hotel g. župnik svojemu ministrantu dati povelje, naj vrže umazano kunjco čez britof, ko štokne neki kmet v pravični jezi z mogočno nogo v „giftno kroto“, da se je trikrat prevalila in kot mrtva obležala. In sto in sto nog je potem z veseljem teptalo po njegovem hrbtu. — „Štajerc“ na pokopališču! Ko vidim toliko ljudij klečati ob grobovih svojih rajnih, pride mi na misel: glej „Štajerc“ ima tudi prijatelja, ki je sicer že pokopan, kateremu je bilo ime „Kmetški list“ p. d. „Lisjak“, in katerega so nekaj tudi pri nas nekateri slovenski kmeti v svoji neumnosti častili. Tega je prišel danes „Štajerc“ obžalovat. To torej je bila rešitev uganke! Bridko je tožil ob njegovem grobu: „O moj ljubi prijatelj Lisjak! Kratko je bilo tvoje življenje; komaj si se rodil, so se že spelnile nad teboj besede: Smetje si in v smetje se moraš nazaj vrniti, iz katerega si bil ti vzet. Bil si v svojem kratkem življenju zaničevan od Slovencev, zaničevan tudi od tistih črnih Št. Vidčanov, storil si sramoten konec in sedaj počivaš še v tistem majhnem, neblagoslovljenem koticu, ki je za nevernike, samomorilce in dušne morilce drugih ljudij pripravljen. Tudi mene noče v Št. Vidu nihče poznati in ako bi me ne priporočali tako toplo nekateri učitelji, bi moral tudi jaz gladu poginiti.“ — Da, ljubi „Štajerc“! Pridi še večkrat sem na pokopališče in pomisli, da bo prišel tudi za te čas, ko bodeš ležal zraven svojega rajnega prijatelja „Lisjaka“ v neblagoslovljenem koticu. Mi pa iz srca želimo, da bi ti kmalu klicati zamogli: Ti zapeljivec ljudstva, ti ničvrednež, počivaj na veke in se ne zbudi več. Amen!

Št. Jurij na Vinogradih. (Nesreča. — Poroka.) Pri nas pečajo se kmetje veliko s svinjerejo; pri vsaki hiši skoraj vidiš celo tropo lepih svinj, kako se pasejo po gorici in po njivah. Da

jih ima jeden posestnik po 20 ali 30, to ni kaj nenavadnega. Posebno vrli kmet p. d. Štefan, mož stare korenine, o katerem se pravi, da je tisti panj, ki ga nemškutarski liberalci še niso skopali, ta kmet je imel od nekdanje največje in najlepše svinje. Slovel je na daleč okrog kot strokovnjak v svinjereji. Pretekli teden pa je zadela rodoljubnega kmeta velika nesreča: prišla je svinjska kuga in deset lepih, še na pol pitanih svinj mu je takoj poginilo; drugih 12, še zdravih, pa so po uradnem ukazu morali zaklati, tako da nima nobenega repa več. Ravno tiste dni pa se je zgodila drugemu rodoljubnemu kmetu, g. Murku, istotako velika nesreča: imel je jako lepe konje, posebno neka krasna, še mlada žrebeča kobila bila je njegov ponos in veselje; vredna je bila do 400 goldinarjev. Naenkrat pa dobi lepa žival ponoči vročinsko bolezen in zjutraj pogine; zdravnik prišel je prepozno. Bog naj rodoljubnima kmetoma na drugi način zopet povrne, kar jima je bilo zdaj vzeto. — Dne 28. novembra obhajali smo tukaj veliko ženitovanje; gospod Jakob Vednik p. d. Peter, veliki posestnik, in gospodičina Katica Drajer, oba še jako mlada, sklenila sta srčno pogodbo ter si potem pred altarjem obljubila dosmrtno zvestobo. Da bi bila srečna!

Grebinj. (Ogenj.) Dne 14. nov. popoldne je gorelo v gradu Hiršenau, pol ure od nas oddaljenem. Pogorela so vsa gospodarska poslopja, dasiravno je 5 brizgalnic in veliko ljudij prihitelo pomagat. Zgorili so vsi vozovi in stroji, pa tudi ves pridelek. Samo hišo so še rešili. V nevarnosti je bila tudi bližnja vas. Lep in izpodbudljiv vzgled je dajal klosterski gospod župnik, ki je vstrajno pomagal brizgalnico goniti. Zažgali so otroci, ki so igrali z žveplenkami. Posestnik Jul. Ulm je imel zavarovano samo pohištvo, drugega nič. Škode je 20 tisoč kron.

Prevalje. (Kat. delavsko društvo.) V nedeljo dne 17. novembra je priredilo naše delavsko društvo zopet svoj redni mesečni shod. Zgovorjeno je bilo, da bo volitev novega odbora; ker pa je vsled skrajno neugodnega vremena prišla komaj polovica udov, se je volitev preložila na prihodnji shod. Na tem shodu pa je tajnik g. Maierhofer poročal o najbolj znanih in dokazanih čudežih najnovejšega časa. Poslušalci so kar strmeli, ko so slišali, kakšne velikanske čudeže dela Bog sedaj, v časih nevere. „Kaj takšnega nam pa še nikdo ni povedal.“ Seveda, tisti ki bere le nasprotne liste, ta ne bo zvedel kaj takšnega, kajti nasprotniki kaj takšnega nikdar ne bodo poročali. Dobro vedó, zakaj. Oni se bojijo čudežev, kakor h... križa. Če že tiste čudeže hočejo odpraviti, katerih nam poroča nezmojljivo sv. pismo, tem rajši tajijo čudeže sedanjih časov. Ker pa vejo, da jih javno v listih tajiti ne smejo in ne morejo, pa rajši molčijo o njih. Zaradi tega varujmo se nasprotnih listov, ne samo zaradi tega, kar pišejo ampak tudi zaradi tega, kar oni zamolčijo! — Predsednik g. Rupnik je h koncu še navedel nekaj slučajev, v katerih so kat. del. društva tudi dejanski pomagala delavcem s posredovanjem pri višji oblasti, s prošnjami za pokojnino itd. Pristopili so tudi nekateri kot novi udi. Živel! nasledniki! Pred Božičem se bo vprizorila na zborovanju tudi zanimiva igra. Prvo nedeljo po Novem letu pa bo — božično drevo! Krščanski delavci, zbirajte se okoli zastave krščanstva, okoli zastave zmage in sreče! — Preteklo leto je društvo imelo 335 kron 60 h dohodkov, zraven mnogih nevštetih podpor in doneskov.

Prevalje. (Razno.) V soboto dne 16. nov. je po nesreči utonil v Meži 64 let stari bajtar J. Kričej. Vsled deževja je Meža precej narastla, ter je ravno na tistem mestu, kjer se ji je nesrečnež malo preveč približal, — malo pod Možico — postala silno deroča. Bog mu daj večni pokoj! — Vsi višji, in bistre glave naše župnije nosijo te dni — bele kape! Kako pa to? Čisto lahko! Jaz mislim tiste glave, ki so čez 800 metrov visoke; in bistre so, ker jih hladi — bistri zrak in čistoči veter. To omenim in razložim samo zaradi tega, da bi kdo ne mislil, da nosijo sedaj morda Prevaljčani bele kape, kar pa ni res. V starem rimskem mestu pa so kandidatje za mestni zbor res oblačili za časa volitev — bele sukne. — Nekaj mestnega pa v resnici zapazimo v Prevaljah. Namreč: Pri pogrebu gre kmet golglav, brez klobuka, in z rožnim vencem v roki; meščani pa stopajo s klobukom na glavi, z rokavicami na rokah! In Prevaljčani — — — No, no! Za „mrliča“ je že vse jedno. A duši pa morda kmetska navada bolj dopade, kakor pa mestna.

Spodnji Rož. (Razno.) Dne 16. nov. so šla tri dekleta blizo Poljan čez Bistrico. Marija Mostečnik je padla v potok. Njena 10letna sestra Ana je skočila za njo in jo je rešila. A predno je sama mogla iz vode, zagrabili so jo valovi in dekle je utonilo. Truplo je še le po dolgem iskanju našel nek kmetski sin. — V Borovljah se je dne 15. nov. ustrelil puškarski mojster J. K., oče peterih otrok.

Vovbre pri Velikovcu. (Poštna zveza.) Doslej je pošta med Velikovcem in Vovbrami vozila samo trikrat na teden, sedaj pa vozi vsak dan, in sicer po tem redu: odhod iz Vovber ob 1/2 10. uri predpoludne, dohod v Velikovec ob 1/2 11. uri. Odhod iz Velikovca ob 1/2 2. uri, prihod v Vovbre ob 1/2 3. uri.

Otok. (Nova občina?) Vasi Majerobnik, Gorica, Sekira, Ribnica in Otok delajo na to, da bi se ločile iz sedanjih občin, Škofiče in Hodiše, ter napravile novo samostojno občino. Napravili so že prošnjo, nabrali podpisov in jo oddali. A pričel se je tudi že prepir. Ribničani namreč hočejo, da se imenuje nova občina „Ribnica“, Otočani pa hočejo, in po pravici, da naj sliši na ime „Otok“. To je čisto prav; Otok je vendar bolj znan kakor Ribnica, in slednje ime nosi itak že več občin. Ime je važno pri oddaji stanovanj tujcem. — Kaj naj rečemo o nameravani ločitvi, oziroma razdelitvi občin? Vzroki so različni, za in proti. Gotovo je, da so težnje in potrebe posestnikov vil ob jezeru različne od onih domačih kmetov. A iz prošnje je že razvidno, da onim, ki se hočejo ločiti ni toliko, na takih ozirih, marveč se hočejo ločiti, iz političnih, t. j. nemškutarskih namenov! V prošnji navajajo zlasti dva vzroka za ločitev: »zaradi „klerikalnega“ vpliva mi (t. j. liberalci) v sedanjih občinah ne moremo priti do veljave, in narodne (slovenske) zahteve zavirajo dohod tujcev.« V tem grmu torej tiči zajec! Prosilci pač vedó, kako do vzeten je naš deželni odbor za ponemčevanje in liberalizem, in zato so svoje limanice hitro namažali s protiklerikalnim in protislovenskim limom, češ: če drugo ne pomaga, to mora vleči! Smejo li pa taki vzroki biti merodajni za razdelitev občin, je drugo vprašanje. Koroški mogočnejši se na postavo itd. kajpak ne ozirajo dosti; ponemčevanje jim je glavna stvar! — Drugima občinama z razdelitvijo sevé uide precej dohodkov, a na drugi strani ubežijo mnogim pretiranim tirjavam tujcev. Če pride do ločitve, bo obžalovati, da pade zopet lep kos slovenske zemlje v jezero. Neumljivo nam je, da so prošnjo podpisali tudi nekateri kmetje, katerim se bodo po razdelitvi le pomnožili stroški. Tako pljujejo v lastno skledo. Ali niso vedeli, kaj stoji v prošnji, če so pa vedeli, so ali tako hudobni, ali pa neumni. Ker se v prošnji repenčijo zoper „klerikalce“ in Slovence, češ, da ti ovirajo dohod tujcev, vprašamo: kdo je bil prvi, ki je na Otoku začel skrbeti za olepšanje potov, ki je postavljaj klopji za tujce itd.? Bil je to slovenski župnik, g. Peterman! S tem so zadosti označeni zgoraj omenjeni drzni razlogi v prošnji.

Podklošter. (Samomor.) Nedavno tega se je Podlipo v podklošterski fari obesil kočar Janez Kugi, oženjen, 44 let star. Usmrtil se je menda iz strahu pred kaznijo. Živel je brez Boga in tako umrl.

Brdo ob Zili. (Župnik Jos. Lakonik †.) Naša fara žaluje po svojem dušnem pastirju. Dne 12. novembra ob 5. uri popoldne je po daljši budi boleznii umrl č. g. Jož. Lakonik, župnik brdski, administrator šmohorske dekanije in ud c. kr. okrajnega šolskega sveta. Pogreb je bil zelo veličasten; 17 duhovnikov je spremljalo svojega sobrata k zadnjemu počitku. Pokopal ga je č. g. Ferd. Wappis, korar in vodja „Marijanišča“ v Celovcu, sošolec pokojnega. Nagrobni govor je ganljivo govoril č. g. A. Pelnář, dekanjski svetovalec in župnik Št. Štefanski. Med govorom so odraščeni in mladina po vsej cerkvi glasno ihteli. Č. g. Jožef Lakonik je bil 31 let kot župnik na Brdi. Med tistim časom je krstil 932 otrok, 735 mrličev pokopal in 172 zaročencev poročal. Med udeleženci pri pogrebu videli smo g. okrajnega glavarja šmohorskega, veliko učiteljev iz okolice in posebno veliko število šmohorjanov. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč!

Od Zile. (Nove šole in drugo.) Na Zili bodo prihodnje leto zelo pridno zidali nove šole. Novo šolo bodo postavili v borlski fari. Sicer menda ta šola ni tako potrebna, kakor nekateri posebni „prijatelji“ šole razglasujejo; dobra polovica vsoljenih posestnikov se zelo brani in protestira! Pa pomagalo bo težko kaj, ker hoče drugi del vsoljenih posestnikov na vsak način imeti novo šolo. Drugo šolo bodo zidali, menda tudi že prihodnje leto, v Črešnjah, fara Št. Jurij na Zili, in kakor pravijo tretjo šolo v Št. Juriju samem! Za zidanje šol se zelo skrbi; to mora vsakdo pripoznati. Pa vprašamo: ali se tudi skrbi, da se mladina tako izgojuje, kakor zahteva sv. katoliška cerkev, sveta vera, korist národa, in kakor zahtevajo davkoplačevalci: stariši otrok! Žalibog: stariši imajo dolžnost plačati; kaj pa oni zahtevajo, po tem jih nihče ne vpraša!!! Žalostna resnica je: Povsod nove šole, katere tisoče in tisoče goldinarjev požro, mladina pa je zmiraj slabši! Kam bomo prišli? Da bi vendar enkrat merodajni krogi spoznali, da današnja šolska postava ni dobra in razmeram ugodna. Še eno novo šolo bi nekateri radi videli, in sicer v Blačah! Pa tam imajo druge sitne reči! Blaški hudournik, o katerem se je že več-

krat govorilo v deželnem zboru, mora biti uravnan! Pravijo, da bo uravnanje taistega blizo sto tisoč goldinarjev pograbilo, k temu znesku pa mora majhna občina Blače deset tisoč plačati. — V zilski dolini imamo po gorah že dosti globoko snega. Pretekli teden smo imeli prav lepo jesensko vreme. Zadnje štiri dneve pa je deževalo, je bilo dosti mrzlo in, ko je deževati nehalo, vidimo: belega Dobrača, Ojsternika, Poljudnika in zilske planine! Stari ljudje pa mislijo, da nas bo ta gost še za nekaj časa zapustil! Da bi le šel, saj ga za sedaj še ne potrebujemo! En mesec še lahko izostane; zima bo potem bolj lahko minula, ker za njo pri nas na Zili ni treba se bati!!

Od Zile. (Letina. — Tatvina.) Je že nekaj časa od tega, ko sem se vozil po železnici; v vozu je bilo nekaj slovenskih kmetov: pogovarjali smo se o marsičem: Kako se godi po mestu itd.; med govorom pa vstane nek mož in reče mi: „In kaj pa je pri vas na Zili novega? Nič več ne beremo od Zile; menda spite?“ Presneta reč! si mislim; tako pa se vendar ne pustimo za norce imeti; moram hitro kaj „Miru“ pisati, da tudi on vé, da je pri nas na Zili sicer dosti temno, pa tudi dan! Zatorej poslušajte! Letino smo imeli slabo; kazalo se je iz začetka dobro; pa neugodno, hladno vreme, posebno pa dež, je vzrok, da nismo dobili, kar smo pričakovali. Na nekaterih krajih je tako slabo, da še dvojnega semena niso dobili; posebno slabo je s sirkom. Sadja ni bilo do malega nič; samo nekaj hrušek za mošt (vinic) je obrodilo, pa tudi ne toliko, kakor po navadi. Otave so nekateri kmetje čisto malo dobili, ker hroščev črv (na Zili ga imenujejo „pojad“), je cele travnike uničil. — Pri nas je ljudstvo še pošteno, rado dela in krepko se dela poprime, da si kaj zasluži; o tatvini malokdaj kaj slišiš. Zato je bil veliki hrup po celi Zilski dolini, ko se je novica razglasila, da so tatovi ulomili pri p. d. Blümlnu v Gozdinji vasi, fara Št. Štefan. Ulomili so ob 1/2 2. uri po noči v štacuno in odnesli okrog štirideset kil kave, nekaj sladkorja in sira, nekaj žganja in kos skuhanega svinjskega mesa, katerega pa niso daleč nesli, ker so ga blizo vasi pojedli; samo kost so pustili, misleč, da ta bo za okradenega gospodarja dobra. Preiskave so čudne, pa o tatovih nobenega sledú. Škode je blizu sedemdeset goldinarjev. Tatovom je šlo le za denar, kar se iz tega vidi, da so vse preiskali; pa zastonj, ker gospodinja je ravno eno uro prej vse denarje iz štacune odstranila.

Iskrena prošnja.

Na kvaterno sredo dné 18. decembra t. l. se bo v naši „Národní šoli“ vršila običajna božičnica. Število našo šolo obiskujočih otrok je letos izvanredno veliko, iznaša namreč zdaj že 210 otrok, ki so pa po veliki večini otroci ubogih starišev. Zima je nastopila in otroci potrebujejo tople obleke in obuvala. Obračamo se tedaj zopet do rodoljubnih slovenskih src z iskreno prošnjo, naj nam pridejo na pomoč z obilnimi darovi v denarju, obleki i. dr. Vsak dar se hvaležno sprejme. Ob enem prosimo tudi, da se nam blagohotni darovi prav kmalu pošljejo, ker stane veliko dela in skrbi, da se potrebne reči kupijo in se darovi za toliko otrok razvrstijo. Za vso dobrotljivost se že v poprej iskreno zahvaljujemo. Božje Dete naj bo vsem darovalcem obilen plačnik! **Vodstvo „Národne šole“.**

Novičar.

Na Koroškem.

Duhovske zadeve. Avstrijski škofje so imeli sredi meseca novembra posvetovanja na Dunaju. Izdali so skupen pastirski list zoper gibanje „proč od Rima“. — Č. g. K. Zweiger, župnik v Svincu, je imenovan za župnika v Št. Andražu. — Prestavljena sta č. gg. provizorja Ant. Kaplan iz Mostiča na Visoko Bistrico in K. Hraha iz Visoke Bistrice v Vovbre pri Velikovcu. — Do dné 31. decembra je razpisan kanonikat pri velikovškem kapitelju.

Osebne novice. Za okrajnega tajnika v Beljaku je imenovan g. Jan. Lederer. — V pokoj je stopil g. Jan. Delpin, svetovalec deželne sodnije v Celovcu. Ob tej priliki je dobil naslov nadsvetovaleca. — V Kazazah pod Celovcem je umrl bivši župan in posestnik Val. Arhar, star 85 let.

Iz uradnega lista. Razpisano je do 18. dec. mesto učitelja na Velikem Strmcu. Okr. šolski svet beljaški kakor navadno ne zahteva znanja slovenščine! — Mesto učitelja in voditelja na šoli v Blačah je razpisano do 15. decembra. Prosilci morajo znati slovensko.

Drobiž. Na Dobrovi pri Velikovcu je dné 11. t. m. pogorela p. d. Smodejeva hiša. — V Malnici se je obesil posestnik Nojsternik. — Sod-

vina je stlačil v Špitalu najemnika Leisa, ko je spravljaj vino v klet. Vtrgala se je vrv in sod je padel na imenovanega. Bil je na mestu mrtev. — Iz celovške vojaške bolnišnice je oni teden pobegnili neki vojak 7. pešpolka. Šel je v Volsberg k svoji materi, ki ga je zopet peljala v Celovec nazaj. Drug novinec 17. polka pa si je na vežbališču zasadil bajonet v prsi ter se težko, a vendar ne smrtno ranil. Kaj je bilo vzrok, da se je hotel umoriti, se ne vé. — Iz Celovca je ušel, ne da se vé kam, nadporočnik 17. pešpolka A. Skulina. — Blizu južnega kolodvora v Celovcu je šel pod vlak 63letni vrtnarski pomočnik A. Huber. Odtrgalo mu je glavo.

Iz slovanskega sveta.

Kaj nameravajo Rusi? „Dziennik Poznański“ poroča, da bode Rusija odgovorila na nemški colni tarif drugega tudi s tem, da zapre svoje meje vsem delavcem, ki hodijo iz Ruskega na delo v Prusijo. Ker nemški gospodarji v vzhodnih nemških krajih nimajo drugih poljedeljskih delavcev nego Poljake iz Rusije, bode to občutljiv udarec za nemške posestnike.

Svetovna izložba v Petrogradu. Iz Petrograda javljajo, da je car odobril vladni predlog, da bi se l. 1903. priredila v Petrogradu svetovna razstava. Istega leta bo namreč minulo dve sto let, odkar je Peter Veliki ustanovil Petrograd. Vlada bode podelila za stroške 20 mil., Petrograd pa 10 mil. rubljev.

Boj zoper pljančevanje na Ruskem. Dobro urejen in premišljen boj ruske vlade zoper pljančevanje je dosegel že toliko uspeha, da se je število pijancev na Ruskem zelo zmanjšalo, tako, da je splošna statistika lansko leto v tem oziru postavila Rusijo na poslednje mesto. Na Ruskem pijanega človeka, ki ga zasačijo na ulici, zaprejo, postavijo pred policijo in zdravniško pregledajo. Kedar se naspi, sestavi se z njim zapisnik; potem ga pošljejo domu, ali policija celó stvar naznani sodniji, katera navadno pijanca obsodi k denarni kazni. Največje število pijancev na Ruskem so pa Nemci, katerim ruska „vodka“ sploh diši.

Ogerski Slovaki in Rusini so se začeli organizovati, da so z združenimi močmi mogli nastopiti pri letošnjih volitvah pod narodnostnemu in proti mažarskemu geslu. To seveda ni po volji mažarskim prenapetnežem v Budimpešti in zató so v svojih listih slikali volilno gibanje Slovakov in Rusinov kot posledice panslavistične agitacije. Katoliški duhovniki bojda razširjajo med ljudstvom knjižico, v kateri se trdi, da se ruski car že pripravlja, da bi zasedel Ogersko. Da je vse to pisanje mažarskih listov debela laž in grdo obrekovanje, je jasno.

Jan Kubelik, sloveči češki umetnik na gosli, je podpisal pred nedavnim v Pragi pogodbo z Američanom Formanom, po kateri bode Kubelik za svoje igranje v Severni Ameriki dobil za 4 mesece pol milijona kron in vrhutega bode še brezplačno potoval. Kubelik je odšel v Ameriko 20. novembra t. l. V Pragi je bil njegov odhod nad vse slovesen. —án.

Križem sveta.

Vesel dogodek v cesarski rodbini. Cesarja ve hči, nadvojvodinja Marija Valerija, je dné 19. t. m. zjutraj na gradu Wallsee srečno povila princezinjo. Princezinja je sedmi otrok nadvojvode Frana Salvatorja in njegove soproge. Pri krstu je bil navzoč tudi cesar. Princezinja je dobila ime Marija Terezija.

Smrtna obsodba. Pred mariborskim porotnim sodiščem je bil 57letni vdovec Jak. Gerlič, tesar v Trotkovi, okraj Št. Lenart, obsojen umora. Dne 11. avgusta t. l. je iz krčme gredé neki 42letni Heleni Kocbek prepiral z nožem trebuh, da so ji stopila čreva ven, a je vkljub tej smrtni rani živela še teden dnij. Obdolženec je priznal svoj zločin in bil obsojen na smrt na vislice.

Prebivalstvo Gradca. Še-le sedaj objavljajo graški listi končni izid zadnjega ljudskega štetja. Z vojaštvom vred so našeli 138.080 oseb, tedaj za 26.011 oseb več, kakor pred 10letji. Gradec zavzema tedaj gledé prirastka tretje mesto med avstrijskimi mesti. Narodnost, t. j. občevalni jezik so dognali le pri avstrijskih državljanih, tedaj, pri 119.644 oseb. Med temi je bilo 118.518 Nemcev, 712 Slovencev itd. Od 5165 aktivnih vojakov je pripoznalo slovenski jezik 688 mož, tedaj skoraj toliko kakor civilnih prebivalcev, dasi niti ni v Gradcu nobenega domačega polka. Iz tega se le vidi, da so pri vojakihi zapisavali, kakor je kdo izpovedal, pri magistratu pa — kakor se jim je zljubilo.

Ker se mora „Mir“ po pošti odposlati v četrtek zjutraj, treba je list zaključiti že ob torkih opoldne. Zato gg. dopisnike nujno prosimo, da nam blagovolijo dopise kolikor mogoče zgodaj pošiljati, da se morejo pravočasno uvrstiti.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 21. novembra 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	—	—	—	—	— bik
rž	9	43	11	79	— pitani vol
ječmen . . .	—	—	—	—	14 vprežnih volov
oves	5	24	6	55	4 juncev
turšica . . .	6	50	8	20	82 krav
pšeno	14	—	17	50	— telic
proso	—	—	—	—	77 pitanih svinj
fižol, rudeč .	—	—	—	—	19 prascev
krompir . . .	2	—	3	24	
ajda	6	70	8	57	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 290 K do 300 K, krave po 150 K do 270 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K 20 v do 7 K — v, kislo seno po 4 K 60 v do 6 K — v, slama po 4 K — v do 4 K 60 v.

Promet je bil srednji.

Velikovec, dné 20. novembra. Prignali so: 82 volov, 102 kravi, 10 telic, 2 teleta. Cena za pitano živino 60 do 64 kron, za vprežno živino 52 do 56 kron za meterski cent žive vage. 65 ovac, 2 kozi. Prometa je bilo malo.

Sejmovi meseca decembra. Dne 2. Št. Vid, Velikovec; 18. Beljak; 27. Labud, Svinec.

Vabilo.

I. koroško tamburaško društvo „Bisernica“ v Celovcu priredi svoj prvi občni zbor na tretjo nedeljo v adventu dné 15. decembra 1901 ob 3. uri popoldne v salonu gostilne gospoda Ogriza (Schleppe-Bierhalle) v Celovcu. (Dohod je pod Sandwirtovo vrtno dvorano.) Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. — 2. Poročilo tajnika. — 3. Poročilo blagajnika. — 4. Volitev odbora in treh računskih pregledovalcev. — 5. Vpisovanje novih članov, pobiranje članarine in prostovoljnih prispevkov. — 7. Razni govori in nasveti. Po zborovanju prosta zabava in sviranje na tambure. Vstop je dovoljen samo proti izkazu vabila. Članom društva se bodo vabila doposlala. Kdor bo želel več vabil, naj se oglasi pri blagajniku gosp. Val. Jugu na benediktinskem trgu št. 4. — K obilni udeležbi vabi vse ude in one, ki se za društvo zanimajo, najljubneje *odbor.*

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilnici hotela „pri Sandwirt-u“, kjer imajo odmenjeno svojo „klubovo sobo“, tretja vrata (t. j. druga soba) pri vhodu na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske številke od 23. novembra 1901.

Gradec 44 22 63 52 67
Dunaj 46 12 20 88 2

NAZNANILA.**Nove litanije**

presv. Srca Jezusovega

s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu se dobivajo v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu. 25 komadov stane 45 kr. (poštnina 5 kr.); 50 komadov 80 kr. (poštnina 10 kr.); 100 komadov 1 gld. 40 kr. (pošt. 15 kr.)

Malo posestvo,

obstoječe iz 3 1/2 oralov sveta, 4 birnov posetje in mutnega mlina, vse v dobrem stanju, gozd zaraščan, s sadnim vrtom, je na prodaj v Kotmarivasi. Več pové Mat. Prosekar, posestnik v Kotmarivasi pri Celovcu.

Zahvala.

Ker mi ni bilo mogoče osebno se zahvaliti vsem, ki so se pogreba mojega brata, častitega gospoda

Jožefa Lakonik-a,

župnika na Brdi in administratorja Šmohorske dekanije, udeležili, storim to po tem potu in pravim vsem: Bog plačaj!

Simon Lakonik v Apačah.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze prisrčnega tolažilnega sočutja ob smrti in za tako veliko udeležbo pri pogrebu moje nepozabne matere gospe

Apolonije Prosekar

izrekam vsem, posebej še gg. pevcem iz Hodiš, svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Kotmaravas, dné 21. novembra 1901.

Matija Prosekar.

posestnik, v imenu vseh sorodnikov.

Ivan in Nikolaj Žic,

veletrgovina z vinom.

Ladija: Domitila in Štefanija. — Pulj.

Ponuja sledeča vina:

Visansko,	rudeče	po 18 in 19 kr.	za liter, na postajo Pulj, v sodovih, katere je čimpreje franko vrniti.
	belo	„ 22 „ 25 „	
Istrsko,	rudeče	„ 14 „ 15 „	za liter, na postajo Pulj, v sodovih, katere je čimpreje franko vrniti.
	belo	„ 14 „ 15 „	
Dalmatinsko,	rudeče	„ 13, 14, 15 „	za liter, na postajo Pulj, v sodovih, katere je čimpreje franko vrniti.
	belo	„ 16 in 17 „	
Šilar	„	15 „ 16 „	za liter, na postajo Pulj, v sodovih, katere je čimpreje franko vrniti.
Teran	„	17 „ 18 „	
Muškatelc	„	28 „ 30 „	za liter, na postajo Pulj, v sodovih, katere je čimpreje franko vrniti.
	„	28 „ 30 „	

Pod 56 litri ne smemo razpošiljati!

Učenca,

iz boljše rodbine, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, sprejme t. koj Vid Mory, trgovec v Šmihelu pri Pliberku na Koroškem.

Malo posestvo na prodaj

pri Koprivniku na Bistrici pri Pliberku. Posetje ima 14 birnov. Cena 3400 kron. Poslopje v dobrem stanju. (More se 3 krave in 4 svinje imeti.) Več se izve pri posestniku.

Brinjevec,

natorni, iz istrskega brinja, 1 liter 2 kroni 40 vin., 3 litri franko po pošti za 9 kron. Sadjevec (Säuerling) 1 liter za 1 krono 60 vin. Slivovec (48procentni), dvakrat žgan, liter za 2 kroni. Pošiljatve po poštnem povzetju.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žerovnica. (Gorenjsko.)

Ozira vredno je

da je Brázay-evo frančevo žganje

za drganje najboljši domači pripomoček, s katerim se truplo obdrga in tako okrepa. Zdravim se najtopeje priporoča, da si po dnevu z vodo in frančevim žganjem izmivajo usta. Kdor si tako čisti zobe, ohrani si nebo vedno nedišeče, zobe in zobno meso pa povsem čisto.

1/2 steklenica 1 krono 80 vin., 1/2 steklenice 1 krono.

Se dobiva v vseh večjih prodajalnicah Avstrije, zlasti v Celovcu v trgovinah: A. Prosen, K. Zier, A. Kober.

Naslov za razprodajalce iz Avstrije, Slavonije in Hrvatskega: IGN. LANDAUER in SINOVI, Budapešt.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXXIV. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrodelne namene tustranske državne polovice

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 16.404 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.900 kron.

Glavni dobitek je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki.

Žrebanje je neprekleno dné 12. decembra 1901. l.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsgasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srečk zastoj.

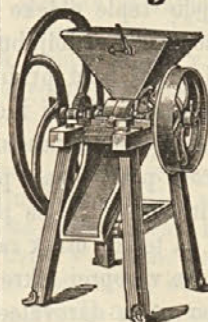
Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelek za državne loterije.

Najnovejši stroji za prirejanje krme

za zimsko krmljenje po hlevih.

Rezalnica za rezanico in krmo, s patentovanimi podlogami za mažo; tečejo jako lahko in prihrani se moči do okrog 40%; rezalnica za repo in krompir (repico); mlini za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice, za mnoge gospodarske namene itd.; nadalje: robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valjarje, brane.

Najboljši sejalni stroji „AGRIKOLA“ brez premijalnih koles za vsako seme, za hribe in ravnino.

Samo-delujoče, patentovane škropilnice za uničenje grenkuljice, škodljivcev na sadnem drevju in peronosperiz iz deluje in pošilja v najnovejši, priznani izvrstni sestavi

P. H. MAYFARTH in sođr.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par,

na Dunaju, II/1, Taborstrasse 71.

Odlikovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnam.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prvo ljubljansko podjetje za izdelovanje fornirja!

Spoštovanim podjetnikom mizarstva, trgovcem s fornirjem in gg. mizarjem ter kolarjem naznanjam, da sem pričel

Z rezanjem in žaganjem fornirja,

kojega imam v zalogi izredno veliko množino, vseh vrst in kakovosti lesa. Izrežem in izžagam ter dobro sparim tudi dopeljane hlode na fornir po nizki ceni ter popolnoma suhega odpošljam na dom. — Izdelujem tudi gladke, fino profilirane lajste vseh vrst in oblik ter priporočam novo podjetje v obilna naročila, katera natančno in točno izvršujem.

S spoštovanjem

Ivan Zakotnik, tesarski mojster v Ljubljani.